

**Talált versek – alkalmi fordítások
Kányádi Sándor 85. születésnapja
tiszteletére**

**Runolöytöjä Sándor Kányádin
85-vuotisjuhlan kunniaksi**

Kalevala Baráti Kör, Budapest
2014

Fordítók / Suomentajat:

Becz Miklós

Outi Karanko

Irmeli Kniivilä

Ritva Mäkelä

Pap Kinga Marjatta

Kaija Tuppurainen

Urbán Katalin

Két nyárfa (1958)

Én sem volnék, ha nem volnál,
ha te hozzám nem hajolnál,
te sem volnál, ha nem volnék,
ha én hozzád nem hajolnék.

Osztódom én, osztódol te.
Só vagy az én kenyeremben,
mosoly vagy a bajuszomon,
könny vagyok a két szemedben.

Köt a véred, köt a vérem:
szeretőm vagy és testvérem.
Köt a vérem, köt a véred:
szeretőd vagyok s testvéred.

Szellőm vagy, ki megsimogatsz,
viharom, ki szerteszaggatsz,
szellőd vagyok, ki simogat,
viharod, ki szétszaggatlak.

Ha nem volnék, te sem volnál,
én sem volnék, ha nem volnál.
Vagyunk ketten két szép nyárfa,
s búvunk egymás árnyékába.

Kaksi poppelia

En olisi, jos et oisi,
ylitseni kumartuisi,
et olisi, jos en oisi,
ylitsesi kumartuisi.

Jakaudumme henkisesti.
Suola olet leivässäni,
hymy viiksepielissäni,
kyynel olen silmissäsi.

Veresi sitoo ja vereni,
rakastaja, sisareni.
Vereni sitoo ja veresi,
rakastajasi, veljesi.

Tuulen lailla silittelet,
myrskynä minut raatelet,
tuulena mä silittelen,
myrskynä sinut raatelen.

En olisi, jos et oisi,
et olisi, jos en oisi.
Siinä kaksi poppelia,
piilossa toisen varjossa.

Pap Kinga Marjatta

Gyermekkor (1959)

Hóharmaton mezítláb jártam,
ólmos esőben bőrig áztam;
éjjel az erdőn, félelmemben,
hol sírtam, hol meg énekeltem.

S mindez úgy tűnik – most, hogy emlék –,
mintha egy tisztás szélén mennék
fütyörészve, hol alkonyatkor
őzek ittak ezüst patakból.

Lapsuus I

Lumihärmässä kuljin paljasjaloin
jääsateessa kastuin ihoa myöten;
öisessä metsässä peloissani
itkeskelin ja laulahtelin.

Kaikki tuo tuntuu nyt muistolta vain,
aivan kuin viheltelisin
aukion laidalla metsäkauriiden
juodessa hopeapurosta illansuussa.

Outi Karanko (2011)

Lapsuus II

Kasteessa kuljin paljain jaloin,
räntäsateessa märäksi kastuin
öisessä metsässä pelon tullen
itkin, lauloin vuorotellen.

Nyt kun muistoa on kaikki,
mieli kulkee metsän halki
vihellellen ja illansuussa
peurat juovat hopeapurosta.

Pap Kinga Marjatta

Kétszer kelt föl... (1963)

Kétszer kelt föl a telehold
egyetlenegy éjszakánkon;
kétszer kelt föl a telehold,
csak azért, hogy minket lásson.

Háromszor jött el a hajnal,
gyémántkulcsa hármát fordult;
háromszor jött el a hajnal,
s háromszor is visszafordult.

Két telehold, három fényes,
harmatszemuű hajnalcsillag,
állnak az ég delelőjén,
és csak nekünk világítnak.

Sárga kankalin (1963)

Fekete pohárban
sárga kankalin.

Sokasodnak
a halottaim.

Anyám volt az első
sárga kankalin.

Gyűlnek, egyre gyűlnek
a halottaim.

Nem fér a pohárba
már a kankalin.

Kaksi kertaa

Kahdesti täysikuu nousi
sinä ainoana yönä,
kahdesti täysikuu nousi,
nousi meidät nähdäksensä.

Kolmesti tuli jo aamu,
kulta-avain kourassansa,
kolmesti tuli jo aamu,
kääntyi kolmannenkin kerran.

Kaksi kuuta, kolme tähtee,
silmissänsä aamunkaste,
pysähtynyt taivaankanteen
yksin meitä valaistakseen.

Pap Kinga Marjatta

Keltainen esikko

Keltainen esikko
mustassa lasissa.

Yhä vain enemmän
suvun vainajia.

Äitini oli ensinnä
esikko lasissa.

Aina vain enemmän
minun vainajia.

Kohta ei ole
tilaakaan lasissa.

Pap Kinga Marjatta

Holtomig ismeretlen (1964)
Anyám emlékére

Mennyit egy maréknyi víz,
mennyit egy vonalnyi rajz
arcodból fölvillanthat;
holtomig ismeretlent
siratok, ha siratlak.

Olykor talán a málló
faldarab nyomán sejlő
véletlen-formált arc vagy;
holtomig ismeretlent
siratok, ha siratlak.

Máskor talán egy árnyék,
fű-, fa, vagy virág-játék,
az is rád hasonlíthat;
holtomig ismeretlent
siratok, ha siratlak.

Földből és őszi égből,
talán fiam szeméből
naponta, minden percben;
siratlak holtomiglan,
holtomig ismeretlen.

Ainiaan tuntematon
Äitini muistolle

Niinkuin vesitilkka,
niinkuin piirretty viiva
voi kuvastaa kasvoja;
ainiaan tuntematonta
suren minä sinussa.

Kasvosi ovat kuin
murenevan laastin
hetkeksi pysyvä kuva;
ainiaan tuntematonta
suren minä sinussa.

Tai varjot ruohon,
puun tai kukan muodon
sinusta muistuttaa;
ainiaan tuntematonta
suren minä sinussa.

Maasta, syystaivaasta,
ehkä poikani katseesta,
päivittäin, aina;
suren ainiaaksi,
ainiaan tuntematonta.

Pap Kinga Marjatta

Bántani én nem akarlak (1965)

Bántani én nem akarlak,
szavaimmal betakarlak,
el-elnezlek, amíg alszol.
Én sohasem rád haragszom,
de kit bántsak, ha nem téged,
az én vétkem, a te vétked,
mert akarva, akaratlan,
halálom hordod magadban,
s a fiammal, akit szültél,
halálom részese lettél,
és történhet már akármi
történhető, e világi,
oldhatatlan köt tehozzád
e magasztos bizonyosság,
világrészek, galaktikák
távolából is mindig rád
emlékeztet ez a vétked.
Kit szeressek, ha nem téged.

Enhän minä pahaa tahdo

Enhän minä pahaa tahdo,
sanat ovat suojapeitto,
untasi kun katselen.
En voi olla vihainen,
mutta kelle sitten muulle,
syntieni kantajalle,
tahtoen tai tahtomatta,
kuolemani osakkaalle,
poikani syntymän kautta,
osasi sait kuolemasta,
tapahtui mitä tahansa,
mahdollista, mahdotonta,
side sitoo katkeematon,
vuorenvarma tietoni on,
maanosat ja avaruudet,
kauempaa kuin edes luulet,
sinut muistan aika ajoin.
Sinua vain rakastaa voin.

Pap Kinga Marjatta

Vagyunk amíg (1969)

vagyunk amíg
lenni hagynak
se kint se bent
mint az ablak

ki-kinyitnak
be-becsuknak
berendeznek
kirakatnak

hol emennek
hol amannak
dicsekedve
mutogatnak

ilyen szörnyek
olyan szörnyek
be-bevernek
ki-kitörnek

kirámolnak
befalaznak
világtalan
vakablaknak

de ha mégis
lenni hagynak
szolgálgatunk
mint az ablak

se kint se bent
rajtunk részeg
tekintettel
általnéznek

Ollaan kunnes

Ollaan olemassa
kunnes annetaan olla
ikkunana ei sisällä
ei ulkonakaan

meidät avataan
sitten suljetaan
meistä tehdään
näyteikkuna

etua varten
meidä näytellään
sellaisille
tuollaisille

sitten tulee
rumiluksia
meidät särkemään
ja murtamaan irti

meidän koristeet
siirretään pois
meidät muurataan
sokeaksi ikkunaksi

jos kerran annetaan
meidän olla
palvelemme
kuin ikkuna

ei ulkona
eikä sisällä
ja humalapäissä
meistä katsotaan läpi

Becz Miklós (2014)

Olemme kunnes

ehkä oomme
ehkä saamme
mutta missä
eksyksissä

meidä aina
muut vie
tuupitaan
ja tönitään

milloin sinne
milloin tänne
meillä näin
kerskaillaan

hirveät
hirviöt
ryntäillen
rimpuillen

pois sulkevat
ohi kulkevat
me hämärässä
pimennossa

me jäämme
ilman sijaa
vaikka voimme
ottaa osaa

aivan turhaan
täällä käymme
tyhjin silmin
tuskin näymme

*Ritva Mäkelä
(Brassó, 2002)*

Föltámadás után (1972)

F.J. bátyámnak

amikor magam mögött tudtam már az egészet
s a koponyák hegyéről mint aki jól végezte
dolgát hazafelé vettem az irányt megálltam
egy szusszanásra s hegedő sebeim tapogatva
arra gondoltam most aztán minden időváltó-
záskor dörzsölgethetem őket mind az idők
végezetéig és láttam ismerősök jönnek
szembe meg-megcsúszva és káromkodva
úsztak a sárban és akkor pótlólag a már
közismertekhez ezeket mondtam a
legsomorúbb
hogy én sem tudtam lábatok előtt az utat
kikövezni

Ylösnousemisen jälkeen

J.F:lle

kun kaikki oli jo osaltani ohitse
ja olin lähdössä pääkallonpaikalta
kotiinpäin pysähdyin hetkeksi
ja mietin haavojani tunnustellen
että niistä on nyt sitten vaivaa
joka säällä aikojen loppuun asti
sitten näin tuttujen tulevan
vastaan liukastellen ja sadatellen
korvia myöten liejussa ja lausuin
aiemmin tunnettujen jatkoksi
surullisinta etten minäkään saanut
kivetyksi tietä jalkojenne alla

Pap Kinga Marjatta

Folytonosság (1974)

áldozóhely volt szentély
pogány templom később keresztény
mutatja még egy-két mohos darab
a hajdani falat

most csak hely fű fa és bokor
tenyészet csöndjében élni akar
lábod ősi ösvényre ismer
akármikor jössz itthon van az isten.

Majd (1974)

nyelv nélküli
nagy harang
lesz a csönd
s valaki lassan
leborít vele

Jatkuvuus

kuppikivi ja pyhäkkö
pakanakirkosta kristitty
sammaltuneita kiviä
muistuttamassa seinästä

nyt vain paikka puut ja pensaat
hiljaa elää kituuttavat
muinaisen polun vieläkin tunnet
jumala vastassa aina kun tulet.

Pap Kinga Marjatta

Sitten

hiljaisuus
on kuin äänetön
suuri kirkonkello
jolla joku hitaasti
peittää minut

Pap Kinga Marjatta

Három székláb (1976)

Van egy kisszék,
háromlábú,
három lába:
három bábu.

Egyik: Billeg,
másik: Ballag,
harmadik meg:
Billegballag.

Így a kisszék
meg nem állhat,
szidja is a
három lábat.

Állj meg, Billeg!
Nyughass, Ballag!
Ne lipinkázz,
Billegballag!

De ők aztán
csak azért se,
nem hallgatnak
a kisszékre.

Billeg ballag,
Ballag billeg,
s Billegballag
ballag-billeg.

Jár csak jár
a három tébláb,
ringatózó
három székláb.

Kedvébe
eképpen járnak
a kicsi szék
gazdájának

Kolme tuolinjalkaa

On tuolilla
kolme jalkaa,
kolme tassuu:
kolme nukkee.

Yksi: Huojuu,
toinen: Heiluu,
kolmas lisää:
Huojuuheiluu.

Tuoli seiso
ei ollenkaan,
toruukin
se jalkojaan.

Seiso, Huoju!
Lepää, Heilu!
Älä keiku,
Huojuheilu!

Kuitenkaan ne
ei sittenkään
kuunnelleetkaan
sit tuoliaan.

Huoju heiluu,
Heilu huojuu,
Huojuheilu
heiluu-huojuu.

Vaan liikkuu
kolme jalkaa
keinahtelee
kolme jalkaa.

Mieliksi
näin liikkuvatkin
pienen tuolin
isännälle.

Irmeli Kniivilä

Jönnék hozzám (1976)

jönnék hozzám hajnalonta
kődbe bújva lopakodva
jönnék hozzám hajnalonta

honnán jönnék mit akarnak
csontomig ki mért takarnak
csontomig ki mért takarnak

kebelembe rezgőnyárfát
kötnék alá árva bárányt
mért ültetnek rezgőnyárfát

szívem májam mint a gyermek
akit ha kell ha nem vernek
akit ha kell ha nem vernek

szívem májam mért szedik ki
szívem májam mért szedik ki
s vetik a kutyáknak enni

kötnék bár egy tiszta gyolcsba
annyit érdemeltem volna
kötnék bár egy tiszta gyolcsba

két szememen ki-bejárnak
elmenőben meggyaláznak
két szememen ki-bejárnak

földdel tömik be a számat

Ne tulevat

ne tulevat aamuyöllä
sumuun peittyneinä vielä
ne tulevat aamuyöllä

mitä ne taas haluavat
ytimiini tunkeutuvat
ytimiini tunkeutuvat

sydämeni haavanlehti
karitsan pelokas henki
värisee kuin haavanlehti

sydän maksa niinkuin lapsi
lyö kovempaa kuin pitäisi
lyö kovempaa kuin pitäisi

sydän maksa pois riistetään
sydän maksa pois riistetään
koirien eteen heitetään

pantaisiin edes pellaviin
olisinhan ansainnut niin
pantaisiin edes pellaviin

silmieni läpi kulkee
lähtiessään vielä sylkee
silmieni läpi kulkee

suuni maata täyteen tunkee

Pap Kinga Marjatta

Változatlan változat (1976)

bár a mennydörgés tovagördült
s a villámok elsisteregtek
állok esténként mégis őszült
fejjel is félő kisgyereknek

be az odvas hajdani fába
ahogyan hatévesen álltam
s egy hosszú éjen át hiába
daloltam sírtam kiabáltam

Előhang (1982)

vannak vidékek gyönyörű
tájak ahol a keserű
számban édessé ízesül
vannak vidékek legbelül
szavak sarjadjak rétjein
gyopárként sziklás bércein
szavak kapaszkodnak szavak
véremmel rokon a patak
szívemben csörgedez csobog
télen hogy védjem befagyok
páncélom alatt cincogat
jeget pengető hangokat
tavaszok nyarak őszeim
maradékaim s őseim
vannak vidékek viselem
akár a bőrt a testemen
meggyötörten is gyönyörű
tájak ahol a keserű
számban édessé ízesül
vannak vidékek legbelül

Muuttumaton muunnelma

ohi vyöryi ukkonenkin
salamat pois sinkoilivat
seison vieläkin iltaisin
vanhuksella lapsen tavat

piiloon vanhaan puunonkaloon
niin kuin kuuden vanhanakin
pitkän yön ajan toivoton
seisoin lauloin itkin huusin

Pap Kinga Marjatta

Esipuhe

on seutuja suojass'
maita joilla karvas
suussani kääntyy makeaan
on seutuja sielussain
sanat orastaa niityllä
kukkana kallion kielellä
sanat yhtyvät – runo
vereni sukua puro
sisällä kohisee kuohuu
talvella jää suojan noituu
kilpeni alla sirkuttaa
äänellään jään sulattaa
keväitä kesiä syksyni
lapseni esi-isäni
on seutuja syvällä
ihona ympärillä
tuskan keskellä rakas
seutu jossa karvas
suussani kääntyy makeaan
on seutuja sielussain

Pap Kinga Marjatta

Éjfél utáni nyelv (1982)

vannak vidékek ahol a
várótermekben éjszaka
a félhomály s a bűz
füstjéből mintha tűz
parázslana föl félnomád
éjfél utáni nyelv üti föl táborát
szitkok jajgatás röpköd és
arany- és kiverdfogú röhögés
felkúszik a falon a mennyezetre hág
elnyomja a kinti tolató-zakotát
elhessenti a riadt mozdonyfütyögést
köpenyed mögül félve ki-kilessz
látomás kísért hogy vajon mi lesz
mondjuk két-három század év után
a szent mihály templom gótikus ablakán
lábuk lógázva a szentély serlegét
köszöntik egymásra akár csak az elébb
leharapván a flaskakupakot
testvéreim cigányok igyatok
és isznak s amíg gurguláz a szesz
ki-kilesve fogódzót keressz
se péter se máté csak jános van jelen
fölvisít egy csecsemő hirtelen
majd kétmarokra fogja a tömött
elébuggyantott gyönyörű csöcsöt
szívja mint a szeszt óriásra nő
lehunyt pillád alatt a csecsemő
az éjfél utáni nyelv bozontos busa
és nagyétvágyú krisztusa

Öinen kieli

on seutuja vielä jossa
yöllä odotussaleissa
pimeä löyhkä lyö vastaan
savuna tulen sekaan
puolivilli yöllinen kieli
leiriytyy katon alle
kirus vaikerrus vain kuuluu
väliin kulta-hampaaton nauru
seiniä pitkin nousee kattoon
hiljentää junien kolkkeen kolkon
pyyhkäisee pelokkaan veturinvihellyksen
viittasi takaa katselet salaa
näkyjä näet mikähän seuraa
parinsadan vuoden päästä
goottilaisen kirkon päädyssä
heiluttaa jalkojaan pikaria
kilstäen niinkuin äsken
pullonkorkin pois puraisten
juopa veli mustalainen
juovat että viina läikky
katse pakotietä väijyy
missä pietari matteus vain johannes yksin
lapsi huutaa kesken huvin
tarraa kiinni lähimmästä
tarjotusta nänninpäästä
imee kuin viinaa ja kasvaa
unissasi salaa
yöllisen kielen takkuinen ja köyhä
kristus nälkää näkevä

Pap Kinga Marjatta

Indián ének (1982)

vannak vidékek
ahol az ének
kiment a szokásból
ha van is élet
azt hihetnétek
mindenki gyászol

pedig csak védett
helyen az ének
valahol mélyen
szunnyad a lélek
legjobban féltett
gyöngye csücskében

vannak vidékek
ahol a népek
csöndben az ágak
jelekkel élnek
beszélni félnek
viharra várnak

Intiaanilaulu I

on seutuja
joilla ei ole
muotia laulaa
vaikka elämää onkin
voisitte luulla
kaikkien murehtivan

mutta vain turvassa
uinuu laulu
jossain syvällä
sielun suojaisimmassa
sopukassa

on seutuja
joilla kansat
hiljaa kuin oksat
elävät merkein
puhetta peläten
myrskyä odottaen

*Outi Karanko
(Budassa 1995)*

Intiaanilaulu II

on seutuja
jossa laulua
ei kuule lainkaan
vaikka kansaa onkin
luulee kulkijakin
että siellä surraan

vaikka suojassa
uskon laulun
jossain syvällä
uinuvan sielun
nurkissa
hengen perällä

on seutuja
kansakuntia
jossa oksat hiljaa
merkkejä käyttää
sanoja pelkää
myrskyä odottaa

Pap Kinga Marjatta

Oki Asalcsi balladája (1982)

vannak vidékek kietlen
messziségekbe veszetten
vidékei az őshitnek
ahová utak nem visznek
de eltalál visszaréved
behunyt szemmel is a lélek
nyomra lel a szó a dallam
kötése köt oldhatatlan
csángónál is csángóbb éren
oki asalcsi nővérem
véremmel egy vér ki verset
két megyényi népnek szerzett
két megyényi két kötetnyi
verset s utána letenni
váltani a tollat késre
sztetoszkópra és szikére
megmaradni néma társnak
híven ahhoz kit bezártak
kuzebáj gerd csöndjét önként
vállalni de nem az önkényt
életen át hallgatással
dacolni az elnyomással
köldök-néző európa
honnán is tudhatta volna
nem lett belőle botránykő
mért nem dalol a votják nő
csak ki érte csak ki élte
s két megyényi kicsiny népe
csak ők tudják csak mi tudjuk
még álmunkban is motyogjuk
el mert hallgatni s gyógyított
meghódoltat és hódítót
életen át hallgatással
szembeszállt az elnyomással
csángónál is csángóbb áron
oki asalcsi nővérem
két fényképed csokor versed
ennyid maradt rám s a merszed
hogy legalább a családnak
elmondjam a balladádat

Oki Asalcsin balladi

on seutuja autioina
kaukaisuuteen kadonneina
kantauskonnon seutuja
johon tietkään eivät kann
mutta tiekin mieleen muistuu
vaikka sidottuna sielu
jäljen löytää sana sävel
side sitoo katkea ei
siellä csángó yli csángón
sisar oki asalcsi on
sisareni sinä runot
kahdelle läänille kudot
kahden läänin kaksi kirjaa
runoja ja sitten vaihtaa
täytyi kynäkin veitseksi
stetoskoopin kuunteluksi
mykkänä tiedusteluille
uskollisna suljetulle
gerd kuzebajn hiljaisuutta
uskoi muttei sortajia
elon ajan hiljaisena
taisteli vasten sortoa
napaan katsoi eurooppa
ei saanut sitä kuulla
ei ollut edes skandaali
miksei laulakaan votjakki
se vain joka kaiken näki
kahden läänin pieni väki
he vain sekä me tiedämme
unessakin kuiskutamme
hiljaa uskalsi parantaa
sorrettua ja sortajaa
elon ajan hiljaisena
vastusti hän sortajia
hintaa csángómpi kuin csángón
sisar oki asalcsin on
kaksi kuvaa runokimppu
jää minulle sekä sisu
että perheelle ainakin
balladisi runoilisin

Pap Kinga Marjatta

Elmaradt találkozás
Pilinszky Jánossal (1984)

egyszer már majdnem sikerült
egyik verssorod csuhakötélén
mint az artistáknak a trapézig
följutnom de láttam hogy te a
megváltás lassacskán kétezer
év óta egyre húzódó zűrös
utómunkálataival vagy el-
foglalva szemérmesen és
megértő tisztelettel vissza-
ereszkedtem a porondra

Peruuntunut tapaaminen
János Pilinszkyn kanssa

kerran jo melkein onnistuin
kapuamaan erään runonpätkäsi köyttä
pitkin kuin voimistelijat trapetsiin
mutta siellä huomasin sinun
hoitelevan vapahtamisen tuhansia
vuosia pitkittyneitä sekaisia
jälkijärjestelyjä ujona
ja huomaavaisen kunnioittavasti
laskeuduin siis takaisin
areenalle

Pap Kinga Marjatta

Árnykép (1985)

nagy riadalom támad
az árnyékok hivatalában
ha tudomásukra jut
hogy van aki még mindig
nem ijed meg a
tulajdon árnyékától

összedugják a fejüket
és egyhangúlag
megvonják a gyanúsított
tulajdon árnyékát

majd idő teltével
kettőzött árnyékkal
látják el

kezdetét veszi a szorongás
mely lassacskán
rettegéssé fajul

még a tulajdon árnyékomat
is követik
motyogja a boldogtalan
sejtve-sejtvén
hogy a sajátjának vélt
árnyéka sem az övé

Varjokuva

varjojen toimistossa syntyy
levottomuutta
kun huomataan että
on vieläkin sellaisia
jotka eivät hätkähdä
omaa varjoaan

seuraa nopea neuvottelu
ja syytetyltä
evätään yksimielisesti
hänen oma varjonsa

jonkin ajan kuluttua
hänelle myönnetään
kaksinkertainen varjo

pelko alkaa kaivertaa
ja kasvaa vähitellen
kauhun mittoihin

omaa varjoanikin
seurataan
mieltii onneton
aavistellen
että omaksi luultu
varjokaan ei ole enää hänen

Pap Kinga Marjatta

Isten háta mögött (1985)

üres az istálló s a jászol
idén se lesz nálunk karácsony
hiába vártok
nem jönnek a három királyok

sok dolga van a teremtőnek
mindenkivel ő sem törődhet
messzi a csillag
mindenüvé nem világíthat

megértjük persze mit tehennék
de olyan sötétek az esték
s a szeretetnek
hiánya nagyon dideregtet

előrelátó vagy de mégis
nézz uram a hátad mögé is
ott is lakoznak
s örülnének a mosolyodnak

Jumalan selän takana

tyhjä on talli ja seimi
kaukana meistä joulumieli
turhaan odotatte
idän tietäjät eivät tule

paljon huolia luojallamme
ei jää aikaa jokaiselle
turhaan yrittää
tähti valoa levittää

käsitämme kuinkas muuten
mutta illan pimentyen
rakkauden
puute puistattaa

herra olet kaukaa viisas
katso nyt myös lähellesi
sielläkin asustavat
hymystäsi iloitsisivat

Pap Kinga Marjatta

Történelemóra (1985)

a történelmet próbáltam
magyarázni a köveknek
hallgattak

próbáltam a fáknak
bólogattak

próbáltam a kertnek
szelíden rámmosolygott

a történelem négy
évszaktól áll mondta
tavaszról nyárból
őszből és télből

most éppen tél jön

Historiantunti

yritin selittää
kiville historiaa
ne vaikenivat

selitin puille
ne nyökyttivät

selitin puutarhalle
se hymyili lempeästi

historiassa on neljä
vuodenaikaa sanoi hän
kevät kesä
syksy ja talvi

nyt tulee talvi

Pap Kinga Marjatta

Harangfölrít (1986) (ars poetica)

azért harang a harang
hogy hívja az élőket
temesse a holtakat
s hogy árvíz jégverés
tűzveszély idején
s hódító horda láttán
félreverjék

Kirkonkello (ars poetica)

kello on kello
kutsuakseen eläviä
haudatakseen kuolleita
ja soidakseen
tulvan myrskyn
tulipalon tullessa
vihollisen väijyessä

Pap Kinga Marjatta

Dunamenti mondóka (1987)

ősöm ősödnél
ősebb
hősöm hősödnél
hősebb
törzsem törzsednél
törzsebb
földem földednél
földebb
csontom csontodnál
csontabb
sorsom sorsodnál
sorsabb
vérem vérednél
vérebb
népem népednél
népebb
vétked vétkemnél
vétkebb

Tonavan varren loru

Esi-isäni esi-isääsi
esi-isämpi
sankarini sankarias
sankarimpi
heimoni heimoasi
heimompi
maani maatasi
maampi
luuni luutasi
luumpi
osani osaasi
osampi
vereni vertasi
verempi
kansani kansaasi
kansampi
syntisi syntiäni
synnimpi

Outi Karanko (Brassó 2002)

Születésnapokra (1988)

itt vagyunk még kicsit elhízva bár de
jócskán alultápláltak
ebben az isten háta-mögötti kedélyes
provinciában

ki mindenki lehetett volna
s lett volna is belőlünk
ha nyugdíjra sandítva
nem itt időzünk

sorba álltunk mi akikért
sorba kellehetett volna állni
tíz tojás félkiló kenyér időnként
tíz-hús deka szalámi

s az öröm utána hogy mindez sikerült
micsoda sikerélmény
ötvenévesen volt már
tulajdon tévém

tévéd tévénk és magnónk
régebbiről lemezjátszónk
a történelem mint egy lurkóra
mindegyre ránk szólt

hálátlan mondta ha szorított a cipő
mert rég kinőttük
istenem ki mindenki lehetett
és lett volna belőlünk

nagy tudós nagy mérnök nagy színész
s talán igazi költő
elszabódott jöhet a rozsdás rímbilincs
jó egy-két emberöltő

lettünk akik lehattunk de
mentegetőznünk
kik előtt kellene s mi végre
bort a pohárba cimborák
megérte?!

Syntymäpäiville

vähän lihavina kaukana hyvinvoinnista
eletään muka iloisina
jumalan selän takaisessa
provinssissa

voi olisimme tulleet arvokkaammiksi
jos emme olisi jääneet
tänne odottaen
eläkettä

jonotimme elintarvikkeita
mutta ei kukaan jonottanut meitä
me on pyritty hankkimaan muutama
muna
puoli kiloa leipää vähän salamia

menestys ilahdutti meitä
kun kaikki ne oli hankittu
viiskytvuotiaana minulla oli
oma telkkari

käytimme sitä toverien kanssa
samoin mankkaa ja levysoitinta
historialta on saatu vain nuhteita
kuin vallattomat viikarit

olet kiittämätön kun sanot että
pieniksi jääneet kengät painavat jalkaasi
voi voi kuka tahansa olisi voinut tulla
meistä
jopa varmasti olisi tullut

suuri taiteilija insinööri näyttelijä
ehkä kunnon runoilija
mutta kaksi polvea
on mennyt hukkaan

meistä tuli mitä annettiin tulla
mutta ketä vastaan pitäisi puolustautua
viiniä lasiin toverit
kannattiko olla?!

Becz Miklós (2014)

Távolodóban (1996)

messzire még ellát a szem
de a közeli apróságok
már a betűk is megkívánnak
egy karnyújtásnyi távolságot

és ködösül a távol is
hegygel az ég egybemosódik
és kezded el-elhagyogatni
fontosnak vélt vinnivalóid

süllyedőben-emelkedőben
látod a foszló láthatárt is
osztogasd szét amid maradt
és ne számigálj és ne számíts

s hátra ne nézz kiket szeretsz
a maguk útján nem utánad
mendegélnek akaszd a fára
üresen maradt tarisznyádat

Etääntyminen

kauas vielä silmä kantaa
mutta lähellä olevat
pikkujutut
jopa kirjaimetkin vaativat
puolen käsivarren etäisyyttä

ja utuisesti kaukana myös
vuori ja taivas sulautuvat
ja alat pois, pois hävittää sitä
mitä tärkeäksi oletit ja
kuljetit mukasi

vajoavana–kohoavana
näet myös repeilevän
taivaanrannan

hajoita se mitä sinulle jäi
äläkä oletta äläkä luota

äläkä taakse katso, ne joita
rakastat
he omalla tiellään eivät
perässäsi vaella, ripusta
puuhun
tyhjäksi jäänyt reppusi

*Kaija Tuppurainen–
Urbán Katalin (2002)*

Loittonemassa

kauas kantaa silmä vielä
mutta läheiset asiat
kirjaimetkin harmi kyllä
etäisyyttä vaatisivat

jo hämärtyy kaukaisuuskin
vuoret yhtyy taivaankanteen
jätä taaksesi sinäkin
kaikki turhat vanhat aatteet

vajotessa ja noustessa
näet hajoavan taivaan
jakele siis kaikki oma
tyhmä laskee saataviaan

älä katso jälkiäsi
omia teitään he kulkevat
tyhjentyneen konttisi
puun oksalle kun ripustat

Pap Kinga Marjatta

Betemetett a nagy hó (1998)

Betemetett a nagy hó
erdőt, mezőt, rétet,
minden, mint a nagyanyó
haja, hófehér lett.

Minden, mint a nagyapó
bajsa, hófehér lett,
csak a feketerigó
maradt feketének.

Szelíd fohász (2011)

szelíd fohász az én fohászom
félig könyörgés félig hála
hogyan nem juttattál se ezután se
juttass engemet szégyenfára

de eljut-e az én fohászom
eljuthat-e vajon tehozzád
útjaidat úton útfélen
szertartások barikádozzák

nem marad-e sziklára hullt
magokként vajon terméketlen
mit egy hosszú életen át
a jövőnek elvettem

tudom sokat eltékoztam
abból mit rám bízál sokat
de azért ne tagadd meg tőlem
holtomban se áldásodat

Peitti lumi taas maan

Peitti lumi taas maan
metsät, pellot, niityt
niin on kuin isoäidin
tukka lumivalkoinen.

Niin on kuin isoisän
parta lumivalkoinen,
mustarastas se vain
mustana on edelleen.

Irmeli Kniivilä

Nöyrä pyyntö

Lausun lempeän rukouksen
sekä kiitokseksi että pyynnöksi
en ehtinyt jalkapuuhiin
jääköön se kauaksi minusta

kantautuuko rukoukseni
voiko se levitä sinun korviisi
onhan esteenä kaikkialla
ankaria kirkonmenoja

sanani joita olen kylvänyt
eivätkö ne pudonneet
kallioiseen maahan
tuottaako ne satoa ollenkaan

tunnen tuhlanneeni paljon
siitä mitä olet uskonut minulle
mutta älä torju minulta
viime hetken siunaustasi

Becz Miklós (2014)

Tartalomjegyzék

Két nyárfa (1958)	3
Gyermekkor (1959)	4
Kétszer kelt föl... (1963)	5
Sárga kankalin (1963)	5
Holtomig ismeretlen (Anyám emlékére) (1964)	6
Bántani én nem akarlak (1965)	7
Vagyunk amíg (1969)	8
Föltámadás után (F. J. bátyámnak) (1972)	9
Folytonosság (1974)	10
Majd (1974)	10
Három székláb (1976)	11
Jönnek hozzám (1976)	12
Változatlan változat (1976)	13
Előhang (1982)	13
Éjfél utáni nyelv (1982)	14
Indián ének (1982)	15
Oki Asalcsi balladája (1982)	16
Elmaradt találkozás Pilinszky Jánossal (1984)	17
Árnykép (1985)	18
Isten háta mögött (1985)	19
Történelemóra (1985)	20
Harangföliirat (1986)	20
Dunamenti mondóka (1987)	21
Születésnapokra (1988)	22
Távolodóban (1996)	23
Betemetett a nagy hó (1998)	24
Szelíd fohász (2011)	24

Sisällysluettelo

Kaksi poppelia	3
Lapsuus I	4
Lapsuus II	4
Kaksi kertaa	5
Keltainen esikko	5
Ainiaan tuntematon (Äitini muistolle)	6
Enhän minä pahaa tahdo	7
Ollaan kunnes	8
Olemme kunnes	8
Ylösousemisen jälkeen (J. F:lle)	9
Jatkuvuus	10
Sitten	10
Kolme tuolinjalkaa	11
Ne tulevat	12
Muuttumaton muunnelma	13
Esipuhe	13
Öinen kieli	14
Intiaanilaulu I	15
Intiaanilaulu II	15
Oki Asalcsin balladi	16
Peruuntunut tapaaminen János Pilinszkyn kanssa	17
Varjokuva	18
Jumalan selän takana	19
Historiantunti	20
Kirkonkello (ars poetica)	20
Tonavan varren loru	21
Syntymäpäiville	22
Etääntyminen	23
Loittonemassa	23
Peitti lumi taas maan	24
Nöyrä pyyntö	24

Fordítók jegyzéke / Suomentajat

Becz Miklós	
Vagyunk amíg (1969)	8
Születésnapokra (1988)	22
Szelíd fohász (2011)	24
Outi Karanko	
Gyermekkor (1959)	4
Indián ének (1982)	15
Dunamenti mondóka (1987)	21
Irmeli Kniivilä	
Három székláb (1976)	11
Betemetett a nagy hó (1998)	24
Ritva Mäkelä	
Vagyunk amíg (1969)	8
Pap Kinga Marjatta	
Két nyárfa (1958)	3
Gyermekkor (1959)	4
Kétszer kelt föl... (1963)	5
Sárga kankalin (1963)	5
Holtomig ismeretlen (Anyám emlékére) (1964)	6
Bántani én nem akarlak (1965)	7
Föltámadás után (F. J. bátyámnak) (1972)	9
Folytonosság (1974)	10
Majd (1974)	10
Jönnek hozzám (1976)	12
Változatlan változat (1976)	13
Előhang (1982)	13
Éjfél utáni nyelv (1982)	14
Indián ének (1982)	15
Oki Asalcsi balladája (1982)	16
Elmaradt találkozás Pilinszky Jánossal (1984)	17
Árnykép (1985)	18
Isten háta mögött (1985)	19
Történelemóra (1985)	20
Harangfölrát (1986)	20
Távolodóban (1996)	23
Kaija Tuppurainen	
Távolodóban (1996)	23
Urbán Katalin	
Távolodóban (1996)	23